

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2018 оны 12 сарын 07 өдөр

Дугаар 11/500

Улаанбаатар хот

Г

Г

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Донорын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсэг, 19 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Донор бэлгийн эс ашиглах, үр хөврөл шилжүүлэн суулгах журмыг 1 дүгээр, Тээгч эхэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээний журмыг 2 дугаар, Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд тээгч эх ашиглах талуудын хооронд байгуулах гэрээний загварыг 3 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
2. Энэхүү журмыг хэрэгжүүлэхэд мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Эмнэлгийн тусlamжийн газар /М.Баттүвшин/, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв /Д.Ганцэцэг/, Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв /Ш. Энхтөр/-д, журмыг хэрэгжүүлж ажиллахыг эрүүл мэндийн байгууллагын дарга, ерөнхий захирал нарт тус тус үүрэг болгосугай.
3. Тушаалын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт даалгасугай.

САЙД

Д.САРАНГЭРЭЛ

Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны
12 дугаар сарын 07 ны өдрийн 14:500
дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралт

Донор бэлгийн эс ашиглах, үр хөврөлийг шилжүүлэн суулгах тухай журам

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1. Энэхүү журмын зорилго нь Монгол Улсын хүн амын өсөлтийг дэмжих, донорын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, донор бэлгийн эсийг эмчилгээнд ашиглахтай холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.

2. Эмчилгээний явцад донорын бэлгийн эсийг авах, түүнээс үүссэн үр хөврөлийг хэрэглэх, хадгалах, устгах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, хянана.

Хоёр. Бэлгийн эсийн донор сонгох тухай

2.1. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь бэлгийн эсийн донорыг зуучлахгүй.

2.2. Биологийн эцэг, эх хос өөрсдөө сонгоно.

2.3. “Эс, эд эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба”-нд хандаж бүртгэл, мэдээллээр хангагдана.

Гурав. Реципиентэд тавигдах шаардлага, түүний эрх, үүрэг

3.1. Эрүүл мэнд, нийгмийн шалтгаанаар донор бэлгийн эс ашиглан жирэмсэн болж, гэр бүл, удам судараа хадгалан үлдэх хүсэлтэй хүмүүсийг реципиент хэмээн үзнэ.

3.2. Дараах онош эмнэлгийн магадлагаагаар батлагдсан хүн реципиент болно.
Үүнд:

3.2.1. Өндгөвчний анхдагч дутмагшил

3.2.1.1. Турнирийн хам шинж

3.2.1.2. Каллманны хам шинж

3.2.2. Өндгөвчний хоёрдогч дутмагшил

3.2.2.1. Хавдрын тяя болон хими эмчилгээний дараа

3.2.2.2. Өндгөвч авагдсан

3.2.2.3. Өндгөвч цагаас эрт цуцах хам шинж онош батлагдсан

3.2.2.4. Цэвэршилт эхэлсэн 50 хүртэл насны эмэгтэй

3.2.3. Удамшлын эмгэгүүд

3.2.3.1. Клайнфилтерийн хам шинж

3.2.3.2. Хромосомын тоо болон чанарын өөрчлөлт

- 3.2.4. Төмсөгний анхдагч дутмагшил
- 3.2.5. Төмсөгний хоёрдогч дутмагшил
- 3.2.5.1. Хавдарын туяа болон хими эмчилгээний дараа
- 3.2.5.2. Төмсөгний үрэвслийн дараах хүндрэл
- 3.2.5.3. Ятрогений шалтгаант
- 3.2.5.4. Крипторхизмийн шалтгаант
- 3.2.5.5. Бөглөрөлтөт бус азосперми
- 3.2.5.6. Хоёр төмсөг тайрагдсан
- 3.2.6. Хосын эрэгтэй 18-55 хүртэл насны, хосын эмэгтэй 18-50 хүртэл насны байх
- 3.2.7. Бие болон сэтгэцийн хувьд эрүүл болох нь үзлэг, шинжилгээгээр батлагдсан байна.
- 3.2.8. Монгол Улсын иргэн байна.

3.3. Реципиентийн эрх

- 3.3.1. Гэр бүл үр удмаа хадгалах зорилгоор нөхөн үржихүйн туслах аргыг ашиглан жирэмсэн болж, хүүхэдтэй болох;
- 3.3.2. Өөрийн хүсэлтээр бэлгийн эсийн донор сонгох;
- 3.3.3. Эмчилгээний үр дүнд төрсөн хүүхдэд биологийн эцэг эхийн мэдээллийг өгөх болон өгөхгүй байх.

3.4. Реципиентийн үүрэг

- 3.4.1. Донорыг шинжилгээнд бүрэн хамруулж, бэлгийн замаар дамжих халдварт болон бусад халдварт өвчин үгүйсгэгдсэн эрүүл донорыг сонгох, түүнтэй холбоотой эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зардалыг төлөх;
- 3.4.2. Донорын эмчилгээний явцад гарах хүндрэл, хүндрэлтэй холбоотой хийгдсэн эмчилгээний зардлыг хариуцах;
- 3.4.3. Эмчилгээний үр дүнд төрсөн хүүхдийн эрүүл мэндийн байдлыг үл харгалзан албан ёсны эцэг, эх нь болох бөгөөд ялгаварлан гадуурхахгүй байх;
- 3.4.4. Эмчилгээний үр дүнд төрсөн хүүхдийг хайрлан халамжлан өсгөх, нийгэм, эдийн засгийн чадамжтай байх.

4. Бэлгийн эсийн донорт тавигдах шаардлага, түүний эрх үүрэг

- 4.1. Бэлгийн эсийн донор дараах шаардлагыг хангасан байна.
- 4.1.1. Донор ашгийн бус зорилгоор, өөрийн сайн дурын үндсэн дээр бэлгийн эсийг өгнө.
- 4.1.2. Бие болон сэтгэцийн хувьд эрүүл болох нь үзлэг, шинжилгээгээр батлагдсан.
- 4.1.3. Цусан төрлийн 4-н үеийн хамаатан садны дотор ямар нэг уdamшилийн өвчин, эмгэгтэй хүн байхгүй.
- 4.1.4. Эрэгтэй донор 25-35 настай харин эмэгтэй хүн 25-35 насны байна.
- 4.1.5. Донорыг аль болох нөхөр, эсвэл эхнэрийн цусан төрлийн хамаатнаас сонгохыг эрмэлзэнэ.
- 4.1.6. Өмнө нь эр бэлгийн эс, өндгөн эсийн донор болж байгаагүй эсвэл өмнө нь донор болгон өгч байсан ч амжилтгүй болсон, үлдсэн эс нь хадгалагдаагүй байна.

4.1.7. Гадаадын иргэн харьяат биш байна.

4.2. Бэлгийн эсийн донорын эрх

- 4.2.1. Эмчилгээний талаар мэдээлэл, өөрийн шижилгээний хариу, үр дүнгийн талаар мэдээлэл, эмчилгээний явцад гарч болох эрсдэлийн талаарх мэдээллийг бүрэн авч, баталгаажуулах
- 4.2.2. Эмчилгээний аль ч шатанд донор байхаас татгалзах
- 4.2.3. Эмчилгээ, үйлчилгээтэй холбоотой гарах зардлыг реципиентээр төлүүлэх

4.3. Бэлгийн эсийн донорын үүрэг

- 4.3.1. Өөрийн мэдээллийг үнэн зөв өгөх
- 4.3.2. Бэлгийн замаар дамжих халдварт болон бусад халдварт өвчингүй гэсэн мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт гаргуулсан байх
- 4.3.3. Бэлгийн замаар дамжих халдварт авах эрсдэлтэй зан үйл хийхгүй байх
- 4.3.4. Мансууруулах, сэтгэц нөлөөт эм, бодис хэрэглэхгүй байх
- 4.3.5. Ургийн гажиг үүсэхэд нөлөөлж болохуйц цацраг идэвхт, химиин хортой зэрэг эрсдэлтэй орчинд өртөхгүй
- 4.3.6. Эмчилгээний үр дүнд төрсөн хүүхдийн өмнө ямар нэг хуулийн болон санхүүгийн үүрэг хариуцлага хүлээхгүй, хүүхдийг өөрийн төрсөн хүүхэд гэж нэхэмжлэхгүй

5. Бэлгийн эсийн донор болон реципиент хооронд бэлгийн эсийг ашиглах суулгах

- 5.1. Реципиент болон донор талууд бэлгийн эс ашиглаж жирэмсэн болгох эмчилгээ хийлгүүлэх хүсэлтийг нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгааэмнэлэгт бичгээр гаргах бөгөөд талууд хоорондоо хийсэн гэрээний хуулбарыг нотариатаар баталгаажуулж эмнэлэгт өгнө.
- 5.2. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь донорын бэлгийн эс авахаас өмнө доноорт хамааралтай эрх, үүрэг болон эмчилгээ, үйлчилгээний талаарх мэдээлэл, гарч болох эрсдлийг бүрэн тайлбарлаж, ажилбар хийх зөвшөөрлийг бичгээр авна.
- 5.3. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нөхөн үржихүйд туслах аргыг мэргэшсэн баг хамт олон хийж гүйцэтгэх бөгөөд дараах бүрэлдэхүүнтэй байна. Үүнд: эмч (эх барих, эмэгтэйчүүдийн төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эрхтэй), эмбриологч эмч (хүний их эмч болон биоанагаах судлаач мэргэжилтэй), сувилагч (сувилагч болон эх баригч мэргэжилтэй)нараас бүрдсэн баг байна.
- 5.4. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь эр бэлгийн эсийн донорыг дараах үзлэг шинжилгээнд заавал хамруулна.
 - 5.4.1. Хүний дархлал хомсдлын вирус, элэгний вируст халдварт, сүрьеэ, тэмбүү болон бусад амьд төрөлтөнд нөлөөлж болох халдварт өвчин
 - 5.4.2. Цусны бүлэг, резус хүчин зүйлс
 - 5.4.3. Үрийн шингэний шинжилгээ

- 5.5. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь өндгөн эсийн донорыг дараах үзлэг шинжилгээнд заавал хамруулна.
 - 5.5.1. Хүний дархлал хомсдлын вирус, элэгний вируст халдварт, сүрьеэ, тэмбүү болон бусад амьд төрөлтөнд нөлөөлж болох халдварт өвчин
 - 5.5.2. Цусны өрөнхий шинжилгээ, цусны бүлэг, резус хүчин зүйлс, цус бүлэгнэлтийн шинжилгээ
 - 5.5.3. Пролактин, бамбай тиреотропин, чөлөөт Т4, чөлөөт Т3, цэврүү сэдээгч даавар, шар биеийн даавар, эстрadiол, прогестерон, анти мюллерийн даавар зэрэг шинжилгээ
 - 5.5.4. Нөхөн үржихүйн эрхтэний хэт авиан үзлэг
- 5.6. Донорын ургийн овог, овог, нэр, хаяг, регистер, төрсөн он, сар өдөр, арьсны өнгө, үсний өнгө, яс үндэс болон биеийн өндөр, жин зэрэг мэдээллийг бүртгэнэ.
- 5.7. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь донор бэлгийн эсийг зөвхөн дараах ажилбарт ашиглана.
 - 5.7.1. Эр бэлгийн угааж цэвэрлэн умайн хөндийд цацах ажилбар
 - 5.7.2. Үр шилжүүлэн суулгах ажилбар
- 5.8. Донор эсийн мэдээлэл, авсан он сар өдөр, хэзээ, хэнд ашигласан мэдээллийг бүртгэж баримтжуулна.
- 5.9. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь реципиент гэр бүлийн хосуудад нөхөн үржихүйн туслах аргын талаарх мэдээлэл, эмчилгээний үр дүн, амжилтын хувь, учирч болох эрсдэл, хүндрэлийг заавал тайлбарлах ба эмчилгээний өмнө зөвшөөрлийг бичгээр авна.
- 5.10. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь дараах нөхцөлүүдэд нөхөн үржихүйд туслах аргыг эмчилгээнд ашиглахгүй
 - 5.10.1. Журмын 3 болон 4-р зүйлийг биелүүлээгүй тохиолдолд
 - 5.10.2. Гэр бүлийн хосын аль нэг нь зөвшөөрөөгүй
 - 5.10.3. Донор албан ёсны гэрлэлт батлуулсан бөгөөд донорын эхнэр/нөхөр зөвшөөрөөгүй тохиолдолд
 - 5.10.4. Донор болон реципиент өөрсдийн мэдээллийг үнэн зөв өгөөгүй, хуурамч бичиг баримт бүрдүүлэн, залилан мэхлэх оролдлого хийсэн
 - 5.10.5. Донор бэлгийн эс, түүнээс үүссэн үр хөврөлийг судалгааны зорилгоор хэрэглэх
 - 5.10.6. Үр дүнг сайжруулахын зорилгоор нэг дор 3-аас дээш үр хөврөл шилжүүлэн суулгах

6. Донор бэлгийн эс болон түүнийг ашиглан үүссэн үр хөврөлийг ашиглах, хадгалах, устгах, шилжүүлэх

- 6.1. Донор бэлгийн эс ашиглан бий болгосон үр хөврөлийг ашиглах, хадгалах, устгах үйл ажиллагаа заавал реципиентийн зөвшөөрлийн дагуу хийгдэнэ.
- 6.2. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь нэг донорын бэлгийн эсээр зөвхөн нэг реципиентэд үйлчилнэ
- 6.3. Донор хүн донор болгон өгсөн бэлгийн эсээ буцаан авах хүсэлт гаргахдаа зөвхөн эмч донорыг нөхөн үржихүйн үйл ажиллагааны алдагдалтай болсоныг

- батлах буюу оношилсоны дараа устгагдаагүй үлдсэн бэлгийн эсийг буцаан авах хүсэлт гаргаж ашиглаж болно.
- 6.4. Хэрэв донор бичгээр зөвшөөрөл өгсөн тохиолдолд нөхөн үржихүйн төвд өгсөн донор бэлгийн эсийг үр тогтоох эмчилгээнд хэрэглэх зорилгоор өөр нөхөн үржихүйн төв рүү шилжүүлж болно.
- 6.5. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь дараах нөхцөлүүдэд донор бэлгийн эс болон түүний тусламжтай үүссэн үр хөврөлийг устгаж болно. Эрүүл мэндийн сайдын тухайн үед дагаж мөрдөж буй тушаалын дагуу үр хөврөлийн устгалыг хийнэ.
- 6.5.1. Биологийн эцэг, эхийн хүсэлтээр
- 6.5.2. 20-аас дээш жил хадгалагдсан бэлгийн эс болон үр хөврөлийг
- 6.5.3. Реципиент хосууд гэрлэлтээ цуцлуулсан тохиолдолд эр бэлгийн эсийн донороор үр хөврөл үүссэн бол зөвхөн эхнэрийн хүсэлтээр, хэрэв эм бэлгийн эсийн донороор үр хөврөл үүссэн бол зөвхөн нөхрийн хүсэлтээр үр хөврөлийг устгана.
- 6.5.4. Хэрэв гэр бүлийн хосын аль нэг нь нас барсан бол биологийн эцэг, эхийн хүсэлтээр
- 6.5.5. Реципиент хосууд нөхөн үржихүйд туслах аргаар жирэмсэн болохгүй гэж шийдсэн үед
- 6.5.6. Донорын бэлгийн эс болон түүнээс үүссэн үр хөврөлийг хөлдөөх, хадгалах зардалыг 1 жилээс дээш хугацаанд нөхөн төлж барагдуулаагүй тохиолдолд
- 6.5.7. Хэрэв эмнэлэг өөрийн үйл ажиллагааг зогсоох тохиолдолд хадгалагдсан бэлгийн эс, үр хөврөлийг биологийн эцэг, эхийн хүсэлт, зөвшилцэлийн дагуу устгаж, шилжүүлж болно.
- 6.5.8. Дээрх нөхцөлийг хангасан, устгагдах ёстой бэлгийн эс болон үр хөврөлийн эс донор болон реципиент хосын бичгэн зөвшөөрөлтэй бол судалгааны зорилгоор хадгалж болно.
- 6.5.9. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг энэ журамын 6.5.8-д заасны дагуу донорын бэлгийн эс болон түүнээс үүсэн үр хөврөлийг судалгаанд ашиглахаас бусад зориулалтаар ашиглахгүй.
- 6.6. Хэрэв нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг өөрийн үйл ажиллагааг зогсоох тохиолдолд хадгалагдсан бэлгийн эс, үр хөврөлийг биологийн эцэг, эхийн хүсэлт, зөвшилцэлийн дагуу өөр эмнэлэг рүү шилжүүлж болно.
- 6.7. Донорын бэлгийн эс, түүнээс үүссэн үр хөврөлийг өөр нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг рүү шилжүүлэх, хадгалах болон ашиглах нь реципиент талын хүсэлтээр шийдэгдэх бөгөөд энэ үед мэдээллийг донор талд заавал мэдэгдэх үүрэгтэй.
- 6.8. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас донор бэлгийн эс, үр хөврөл, устсан, гэмтсэн бол эмнэлэг хариуцлага хүлээхгүй.

7. Нөхөн үржихүйн туслах аргаар донор бэлгийнэс ашиглан төрсөн хүүхдийн хууль эрх зүйн байдал

- 7.1. Донор эр бэлгийн эс ашиглаж төрсөн ямар ч хүүхэд биеийн болон сэтгэцийн эрүүл мэндийн байдлыг үл харгалзан тухайн гэр бүлийн хууль ёсны хүүхдээр тооцогдоно.
- 7.2. Эхнэр нь жирэмсэн болсоны дараа гэрлэлт нь цуцлагдан салсан бол төрөх хүүхэд тухайн гэр бүлийн албан ёсны хүүхэд хэмээн үзэж, цаашид хууль ёсны асран хамгаалагч нь Монгол Улсын хуулийн дагуу шийдэгдэнэ.
- 7.3. Хэрэв реципиент хосын аль нэг нь нас барсан тохиолдолд донор эс ашиглан төрсөн хүүхэд тухайн гэр бүлийн албан ёсны хүүхэд хэвээр байна.

8. Донор эс ашиглан үр хөврөл үүсгэх, шилжүүлэн суулгаж буй нөхөн үржихүйн төвийн үр дүнг хянах, мэдээлэх

- 8.1. “Эс, эд эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба” нь зохих шаардлага хангасан, сайн дурын үндсэн дээр бэлгийн эсийн донор болох хүсэлтэй хувь хүмүүсийг бүртгэн, бэлгийн эсийн донорын жагсаалт гаргаж хэрэгцээт нөхөн үржихүйн байгууллагуудыг хүссэн үед мэдээллийг өгөх.
- 8.2. Эрх бүхий байгууллага донор бэлгийн эсээр үүссэн үр хөврөл болон реципиент түүнийг хэрхэн ашигласан, хадгалсан, устгасан талаарх мэдээллийн сан үүсгэж, жил бүр тайлан гаргана.
- 8.3. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь эрх бүхий байгууллагад хагас жил тутам донор бэлгийн эсээр үүссэн үр хөврөл болон реципиент түүнийг хэрхэн ашигласан, хадгалсан, устгасан талаарх мэдээллийг тайлагнана.
- 8.4. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь донор бэлгийн эсээр үүссэн үр хөврөл болон реципиент түүнийг хэрхэн ашигласан, хадгалсан, устгасан талаарх мэдээлэлд дараах зүйлсийг заавал тусгана.
 - 8.4.1. Нийт биологийн эцэг, эхийн тоо
 - 8.4.2. Донор бэлгийн эсийг үр цацах эсвэл үр шилжүүлэн суулгах аль эмчилгээнд хэрэглэсэн тухай мэдээлэл
 - 8.4.3. Хэрэв донор бэлгийн эсийг үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд хэрэглэсэн бол дараах мэдээллийг бүртгэнэ.
 - 8.4.3.1. Донор бэлгийн эс авсан арга, амжилтын хувь
 - 8.4.3.2. Донор бэлгийн эсийг ашиглаж хийсэн үр тогтоолтын арга, үр тогтолтын амжилтын хувь
 - 8.4.3.3. Донор бэлгийн эсээс үүссэн үр хөврөлийн хөгжил, амжилтын хувь
 - 8.4.3.4. Шилжүүлэн суулгалт хийсэн үр хөврөлийн (донор бэлгийн эсээс үүссэн) өсгөвөрлөлт, хөлдөөж гэсгээсэн талаарх мэдээлэл, амжилтын хувь,
 - 8.4.3.5. Донор бэлгийн эсээс үүссэн үр хөврөл суулгалтаас үүссэн биохимийн жирэмслэлтийн амжилтын хувь, амжилтын хувийн тооцоходоо хэрэв дааврын бэлдмэлээр өндгөвч сэдээх арга ашиглан үр хөврөл үүсгэн шилжүүлэн суулгалт хийсэн бол 2 удаагийн хэмжилтээр ийлдсийн

цэлмэнгийн бета хорионы дааврын хэмжээ 5 мЛU/мл-ээс дээш бол амжилттай, хэрэв байгалийн мөчлөг, бага тунгийн сэдээлт ашигласан бол ийлдсийн цэлмэнгийн бета хорионы дааврын хэмжээг 0.5 мЛU/мл-ээс дээш бол амжилттай хэмээн үзнэ.

- 8.4.3.6. Донор бэлгийн эсээс үүсэн үр хөврөл суулгалтаас үүссэн эмнэлзүйн жирэмслэлт, эмнэлзүйн жирэмслэлтийг үр хөврөлийн 8 долоо хоног хуртлэх буюу зүрхний цохилт мэдэгдэх хуртлэх хугацааг хамруулна.
- 8.4.3.7. Донор бэлгийн эс ашигласан үр хөврөл суулгалтаас үүссэн амьд төрөлт
- 8.4.3.8. Донор бэлгийн эс ашигласан үр хөврөл суулгалтаас үүссэн олон урагт жирэмслэлтийн хувь
- 8.4.3.9. Донор бэлгийн эс ашигласан үр хөврөлийн хадгалалт, устгалын талаарх мэдээлэл
- 8.4.4. Донор бэлгийн эсийг эмчилгээнд авах, реципиентэд суулгах явцад гарсан эмчилгээний хүндрэл, түүний үр дүнгийн талаарх мэдээлэл
- 8.5. “Эс, эд эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба” нь нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэгүүд бэлгийн эсийн донор ашигласан тухай тайланг үндэслэн реципиент амьд хүүхэд төрүүлсэн тохиолдолд донорыг жагсаалтаас хасах.

9. Журмыг зөрчсөн тохиолдолд авах арга хэмжээ

10.1.Холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны
12.. дугаар сарын 07.. ны өдрийн 07/500
дугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Тээгч эхэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээний журам

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд тээгч эхийг ашиглах үед үүсэх харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

Хоёр. Тээгч эх, сонгох тухай

- 2.1. Эмнэлэг нь тээгч эхийг зуучлахгүй
- 2.2. Биологийн эцэг, эх өөрсдөө сонгоно.
- 2.3. “Эс, эд эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба”-нд хандаж бүртгэл, мэдээллээр хангагдана.
- 2.4. Эрүүл мэндийн байгууллагаас өөрөө хүүхэд тээх боломжгүй нь батлагдсан дараах тохиолдолд биологийн эцэг, эхийн хүсэлтээр тээгч эхийн тусlamжтай эмчилгээг үргэлжлүүлэхийг зөвшөөрнө.
 - 2.4.1. Төрөлхийн умайгүй
 - 2.4.2. Умай тайруулах мэс засал хийлгэсэн
 - 2.4.3. Ашерманы хам шинж
 - 2.4.4. 3-аас дээш удаа үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээ үр дүнгүй болсон
 - 2.4.5. Эхийн амь насанд аюултай жирэмсний хүнд хэлбэрийн хордлого
 - 2.4.6. Биемахбодийн ээнэгшил алдагдсан хүнд өвчний улмаас жирэмсэн болох боломжгүй
 - 2.4.7. Тээгч эх ашиглан хүүхэдтэй болох гэр бүлийн хос нь эрэгтэй 50 хүртлэх, эмэгтэй 45 хүртлэх настай, бие болон сэтгэцийн хувьд эрүүл болох нь үзлэг шинжилгээгээр батлагдсан.
- 2.5. Биологийн эцэг, эх, болон тээгч эх, тэдгээрийн нөхөр, хамтран амьдрягч нар эмнэлэгт бичгээр хүсэлт гаргах ба хүсэлтийг албан ёсны загварын дагуу бичгээр үйлдэнэ.
- 2.6. Тээгч эх өөрчлөгдөх бол тухай бүрт шаардлагатай бичиг баримтыг шинээр бүрдүүлэн, Биологийн эцэг, эхийн картанд хавсаргана.
- 2.7. Биологийн эцэг, эх, тээгч эхтэй сайн дурын үндсэн дээр заавал гэрээ байгуулсан байх ёстой ба гэрээний хуулбарыг эмнэлгийн бичиг баримтанд хавсаргана.
- 2.8. Тээгч эх нь дараах шаардлагын хангасан байна. Үүнд:
 - 2.8.1. Биеийн болон сэтгэцийн хувьд харьцангуй эрүүл, бие болон сэтгэцийн хувьд эрүүл болох нь үзлэг шинжилгээгээр батлагдсан

- 2.8.2. Тээгч эх өмнө нь амьд хүүхэд төрүүлсөн нь тогтоогдсон.
- 2.8.3. 25-35 настай байна.
- 2.8.4. Хэрэв нэгээс дээш төрсөн бол сүүлийн хоёр төрөлтийн хоорондох зайд 2 жилээс багагуй байна.
- 2.8.5. Тээгч эх нь уг хүүхдийн хууль ёсны эх болохгүй
- 2.8.6. Нэг тээгч эхэд нөхөн үржихүйд туслах аргаар 3-аас олон удаа эмчилгээ хийхийг хориглоно.

2.9. Тээгч эхийн эрх

- 2.9.1. Хүүхэд тээж төрүүлэх үеийн оношилгоо, эмчилгээний зардалыг захиалагч талаар төлүүлэх
- 2.9.2. Хүүхэд тээж төрүүлэхтэй холбоотой гарсан хүндрэлийг оношлох, эмчлэх үеийн зардлыг төлүүлэх
- 2.9.3. Хүүхэд тээж төрүүлэхтэй холбоотой хийсэн гэрээний биелэлтийг хэрэгжүүлэхийг шаардах
- 2.9.4. Тээгч эх нь жирэмсэн эмэгтэйтэй холбоотой Монгол Улсын хуульд заасан бүх эрхийг эдлэх

2.10. Тээгч эхийн үүрэг

- 2.10.1. Хүүхэд тээж төрүүлэх талаар захиалагч талтай хийсэн гэрээг биелүүлэх
- 2.10.2. Тээгч эх болох гэж байгаа эмэгтэй бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин өөр бусад халдварт өвчин, мөн зүрх судасны өвчин, бамбай булчирхайн эмгэг зэрэг хүүхдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж болох бусад өвчний үзлэг шинжилгээ хийлгэж, сүүлийн 6 сар цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбүүлээгүй гэдгээ бичгээр мэдэгдэх
- 2.10.3. Тээгч эх эмнэлэг, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд өөрийн нэрийг бүртгүүлж, өөрийгөө тээгч эх гэдгийг ойлгомжтой тайлбарлах ба захиалагч хосын нэр, хаягыг хамт бүртгүүлэх
- 2.10.4. Тээгч эх гэрээний дагуу тухайн хүүхдийг төрүүлсний дараа биологийн эцэг, эхэд нь хүлээлгэн өгөх

2.11. Захиалагч талын эрх

- 2.11.1. Тээгч эх ашиглаж хүүхэдтэй болох
- 2.11.2. Тээгч эхтэй байгуулсан гэрээний заалтыг биелүүлэхийг шаардах
- 2.11.3. Тээгч эх гэрээнд заасан үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд тухайн тээгч эхээс татгалзах

2.12. Захиалагч талын үүрэг

- 2.12.1. Тээгч эхэд шаардлагатай эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээнд хамруулах, түүнтэй холбоотой зардал, төлбөрийг төлөх
- 2.12.2. Талуудын хооронд байгуулсан гэрээний заалтыг биелүүлэх

2.12.3. Төрсөн хүүхдийн сэтгэцийн болон бие махбодийн байдлаас үл хамааран хүүхдийн хууль ёсны асран хамгаалагч болох

3. Тусlamж, үйлчилгээ

- 3.1. Тээгч эх нь биологийн эцэг, эхтэй адил шаардлагатай оношлогоо, шинжилгээнд хамрагдах ба товлосон хугацаанд шаардлагатай үзлэг, шинжилгээнд хамруулахыг захиалагч хариуцна.
- 3.2. Захиалагч тээгч эхийн үзлэг, шинжилгээнд ирэх бүрт хамт ирэх ёстой ба хамт ирээгүйгээс үүсэх аливаа асуудлыг тухайн нөхөн үржихүйн төв хариуцахгүй.
- 3.3. Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн нь тээгч эхэд өөрийнх нь эрүүл мэндийн байдал, тусlamж үйлчилгээний төлөвлөгөө, эмчилгээний үр дүнгийн талаарх мэдээллийг бүрэн өгнө
- 3.4. Тээгч эх нь ажилбар хийлгэх бүрт ажилбарын таниулсан зөвшөөрлийн хуудастай танилцаж, гарын үсэг зурах ба захиалагчийн өвчний түүхэнд хавсаргана
- 3.5. Тээгч эх болохыг зөвшөөрсөн аливаа эмэгтэй, хүүхдийг захиалагч эхэд хүлээлгэж өгөх хүртэл ургийн хөгжилд сөргөөр нөлөөлөх дараах үйлдэлийг хийхгүй бөгөөд үүнтэй холбоотой асуудалд тухайн эрүүл мэндийн төв хариуцлага хүлээхгүй.
 - 3.5.1. Жирэмсний хугацаанд олон бэлгийн хавьтагчтай хамгаалалтгүй бэлгийн харьцаанд орохгүй байх
 - 3.5.2. Хэрэглэсэн тариур дахин хэрэглэхгүй байх
 - 3.5.3. Цусны төвөөс бусад зөвшөөрөгдөөгүй эх сурвалжаас цус хийлгэхгүй байх
 - 3.5.4. Урагт хортой химиин (эмийн бодис, архи, тамхи, хар тамхи), физик (рентген болон цацраг идэвхит туяа) болон биологийн (бактер, вирус, мөөгөнцөр, шимэгч) хүчин зүйлсийн нөлөөлөлд өртөхгүй байх
 - 3.5.5. Хэт ачаалал бүхий дасгал хөдөлгөөн хийхгүй байх
- 3.6. Тээгч эх шилжүүлэн суулгасан үр хөврөл, ургийг тээж байх үеийн амьжиргааны зардал, эмчилгээ үйлчилгээний зардал, төрөлт, төрсний дараах тусlamж үйлчилгээний зардал зэрэг нь талуудын хооронд тохиролцсон гэрээгээр шийдэгдэнэ.
- 3.7. Төрөх үед тээгч эхийн амь нас аюулд орсон нөхцөлд тээгч эхийн амь насыг эхэнд тавих ба гэрээний дагуу тохиролцсон бүх төлбөрийг төлнө.
- 3.8. Тээгч эх нь нөхөн үржихүйн туслах аргаар эмчилгээнд орж жирэмсэн болох/болсны дараа жирэмслэлтийг зогсоох хүсэлтэй бол талуудын хооронд байгуулсан гэрээний дагуу асуудлыг шийднэ.

- 3.9. Хэрэв жирэмсний үед ургийн гажиг илэрвэл цаашид авах арга хэмжээг эмнэлгийн заалтаар, биологийн эцэг, эхтэй харилцан зөвшилцсэн хуулийн дагуу шийдвэрлэнэ.
- 3.10. Хэрэв жирэмсний үед захиалагч эцэг, эх болон тээгч эх гэнэтийн осолоор нас барсан тохиолдолд талуудын хооронд байгуулсан гэрээний дагуу шийдвэрлэгдэнэ.
- 3.11. Хэрэв жирэмсний үед захиалагч эцэг, эхийн гэр бүл салсан тохиолдолд тухайн төрөх хүүхдийн биологийн эцэг, эхийг хууль ёсны асран хамгаалагч хэмээн үзэж, гэр бүлийн тухай хуулийн дагуу асуудлыг шийдвэрлэнэ.
- 3.12. Эмнэлэгт ажилбарт орсон тээгч эхийн мэдээлэл болон үр шилжүүлэн суулгах ажилбарын талаарх мэдээ, үр дүнг "Эс, эд, эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах албан"-д хагас жил тутамд мэдээллэнэ.

4. Тээгч эхийн тусламжтай хүүхэдтэй болох гэж буй хосын үр хөврөлийг ашиглах, хадгалах, устгах, шилжүүлэх

- 4.1. Нөхөн үржихүйн туслах арга ашиглан үүсгэсэн үр хөврөлийг ашиглах, хадгалах, устгах, шилжүүлэх үйл ажиллагаа нь захиалагч хосын зөвшөөрлийн дагуу хийгдэнэ.
- 4.2. Тээгч эх ашиглан хүүхэдтэй болох эмчилгээнд 3 хүртэл тооны үр хөврөл шилжүүлэн суулгана. Үлдсэн үр хөврөлийг хосын хүсэлтээр хөлдөөж хадгалж болно.
- 4.3. Үр хөврөлийг тээгч эхэд шилжүүлэн суулгах эмчилгээ хийж, амжилттай жирэмслэн улмаар эмчилгээ үргэлжилж байх үед захиалагч хос үлдсэн үр хөврөлийг давхар өөр тээгч эхэд шилжүүлэн суулгах эмчилгээг хийхгүй.
- 4.4. Хэрэв тээгч эхэд үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээ амжилттай болж хүүхэдтэй болсон бол тухайн тээгч эхэд 2 жилийн дараа үлдсэн үр хөврөлийг дахин ашиглаж эмчилгээг үргэлжүүлж болно. Тэр хүртэл үлдсэн үр хөврөлийг зохих журмын дагуу хадгалахыг нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг хариуцна.
- 4.5. Хэрэв хосууд бичгээр зөвшөөрөл өгсөн тохиолдолд нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэгтхадгалагдаж буй үр хөврөлийг эмчилгээнд хэрэглэх зорилгоор өөр нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг рүү шилжүүлж болно.
- 4.6. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэг нь дараах нөхцөлүүдэд захиалагч хосын үр хөврөлийг устгаж болно.
 - 4.6.1. Биологийн эцэг, эх нөхөн үржихүйн тусламж үйлчилгээг цаашид үргэлжүүлэхийг хүсэхгүй байгаа тохиолдолд
 - 4.6.2. 20-аас дээш жил хадгалагдсан үр хөврөл
 - 4.6.3. Хосуудын аль нэг нь нас барсан тохиолдолд биологийн эцэг, эхийн хүсэлтээр үр хөврөлийг устгана.

- 4.6.4. Хосууд үр хөврөлийг хөлдөөх, хадгалах зардалыг 1 жилээс дээш хугацаанд нөхөн төлж барагдуулаагүй тохиолдолд
- 4.6.5. Хэрэв нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэгөөрийн үйл ажиллагааг зогсоох тохиолдолд хадгалагдсан үр хөврөлийг биологийн эцэг, эхийн хүсэлт, зөвшилцэлийн дагуу устгах, шилжүүлж болно.
- 4.7. Хосууд гэрлэлтээ цуцлуулсан бол хосын хэн нэг нь цаашид хууль ёсны асран хамгаалагч болж чадах хүсэлтээ гаргаж ашиглаж болно
- 4.8. Журмын 4.6.5 нөхцэлийг хангасан, устгагдах ёстой үр хөврөлийг хосын бичгэн зөвшөөрөлтэй бол судалгааны зорилгоор хадгалж болно.
- 4.9. Хосууд үр хөврөлийг өөр нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эмнэлэгрүү шилжүүлэх, хадгалах болон ашиглах нь тэдний хүсэлтээр шийднэ.

5. Тээгч эх ашиглан төрсөн хүүхдийн хууль эрх зүйн байдал

- 5.1. Нөхөн үржихүйд туслах аргаар тээгч эхийн тусламжтай хүүхэдтэй болсон хосуудын хүүхэд тэдний хууль ёсны хүүхэд ба өөрөөрөө байгалийн жамаар төрсөн хүүхэдтэй адил эрхтэй байна
- 5.2. Тээгч эхээс төрсөн хүүхдийн төрсөний гэрчилгээг захиалагч эцэг, эхийн нэрээр бүртгэнэ.
- 5.3. Нөхөн үржихүйд туслах эмчилгээнд орсоны дараа хүүхэд төрөхөөс өмнө захиалагч хосууд салсан тохиолдолд хүүхэд тухайн хосын хууль ёсны хүүхэд хэвээр байна.

6. Тээгч эхэд үр хөврөл шилжүүлэн суулгасан үр дүнг хянах, мэдээлэх

- 6.1. Эмнэлэг нь эрх бүхий байгууллагад хагас жил тутам тээгч эхэд үр хөврөл суулгасан, ашигласан, хадгалсан, устгасан болон шилжүүлсэн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг тайлagnана.
- 6.2. Тайланд дараах зүйлсийг заавал тусгана.
 - 6.2.1. Нийт биологийн эцэг, эхийн тоо
 - 6.2.2. Шилжүүлэн суулгалт хийсэн үр хөврөлийн тоо, хөлдөөж гэсгээсэн үр хөврөлийн талаарх мэдээлэл, амжилтын хувь
 - 6.2.3. Хосуудын хүсэлтээр үр хөврөлийг өөр эмнэлэгт шилжүүлсэн мэдээлэл
 - 6.2.4. Шилжүүлэн суулгасан үр хөврөлөөс үүссэн биохимийн жирэмслэлтийн амжилтын хувь, амжилтын хувийг тооцоходоо хэрэв дааврын бэлдмэлээр өндгөвч сэдээх арга ашиглан үр хөврөл үүсгэн шилжүүлэн суулгалт хийсэн бол 2 удаагийн хэмжилтээр ийлдсийн цэлмэнгийн бета хорионы дааврын хэмжээ 5 мЛU/мл-ээс дээш бол амжилттай, хэрэв байгалийн мөчлөг, бага тунгийн сэдээлт ашигласан бол ийлдсийн цэлмэнгийн бета хорионы дааврын хэмжээг 0.5 мЛU/мл-ээс дээш бол амжилттай хэмээн үзнэ.

6.2.5. Тээгч эх нь 3 удаа үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд орж амжилтгүй болсон тухай мэдээлэл байна.

7. Журмыг зөрчсөн тохиолдолд авах арга хэмжээ

7.1. Холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны
12. дугаар сарын 07. ны өдрийн 21.00
дугаар тушаалын гуравдугаар хавсралт

**Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд тээгч эх
ашиглах талуудын хооронд байгуулах гэрээний загвар**

20__ оны __ сарын __-ны өдөр

Улаанбаатар хот

Нэг. Ерөнхий нөхцөл, баталгаа

1.1. Энэхүү гэрээг нэг талаас хот/аймаг дүүрэг/ хороо -ны тоот хаягт оршин суух овогтой цаашид /Тээгч эх/- гэх нөгөө талаас хот /аймаг дүүрэг/ хороо -ны тоот хаягт оршин суух овогтой нар цаашид хамтад нь “Биологийн эцэг, эх” гэх /нар нь дараах нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож Монгол Улсын Иргэний хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Донорын тухай хууль болон тэдгээр нийцүүлэн гаргасан журам, заавар бусад эрх зүйн актуудад үндэслэн байгуулав.

1.2. Гэрээгээр талууд харилцан тохиролцож үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд, сайн дурын үндсэн дээр тээгч эх ашиглах харилцаанд талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, хариуцлагатай холбогдсон бусад харилцааг зохицуулна.

1.3. Талууд хөндлөнгийн ямар нэг дарамт шахалт, гуравдагч этгээдийн нөлөөлөлгүйгээр сайн дурын үндсэн дээр хүсэл зоригоо илэрхийлж, хүлээн зөвшөөрч гэрээг байгуулсан болно.

1.4. Тээгч эх нь “Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээнд тээгч эх ашиглах журам”-ын 2 дугаар зүйлийн 2.6 дахь хэсэгт заасан шаардлагыг бүрэн хангасан болохыг батлав.

Хоёр. Тээгч эхийн тэтгэмж, гэрээний хугацаа

2.1. Шилжүүлэн суулгасан үр хөврөл, ургийг тээж байх үеийн үзлэг, шинжилгээ, эмчилгээний зардал, төрөлт, төрсний дараах эмчилгээний зардал зэрэг эмнэлэгтэй холбоотой гарах бүх зардлыг биологийн эцэг, эх тухай бүрт нь хариуцна.

2.2. Төрөлтийн явцад хүндрэл үүсч хүүхэд амьгүй төрөх, амьд төрсөн боловч эндэх зэрэг эрсдлийн үед гэрээний 2.1 дэх хэсэгт заасан зардлыг хариуцахгүй байх үндэслэл болохгүй.

2.4. Үр шилжүүлэн суулгальт амжилтгүй болсон тохиолдолд тээгч эх өөрөө хүсвэл талууд тохиролцон 3 хүртэл удаа үр шилжүүлэн суулгаж болох бөгөөд төлбөрийн талаар талууд харилцан тохиролцоно.

2.5. Талууд харилцан тохиролцож тээгч эхийг жирэмсэн байх хугацаанд амьдрах байр, унаагаар хангаж болох боловч тээгч эх зөвшөөрөөгүй тохиолдолд амьдрах байршлыг биологийн эцэг, эх сонгож болохгүй.

2.6. Энэхүү гэрээ нь гэрээнд талууд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан өдрөөс хүүхэд төрж гэр бүлд шилжүүлэн өгөх хүртэл хүчин төгөлдөр байна.

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

3.1. Тээгч эхийн эрх, үүрэг

3.1.1. Хүүхэд тээж төрүүлэх үеийн оношлогоо, эмчилгээний зардлыг захиалагчаар төлүүлэх,

3.1.2. Хүүхэд төрүүлэхтэй холбогдон гарсан эрүүл мэндийн хүндрэлийг оношлох, эмчлэх зардлыг төлүүлэх,

3.1.3 Гэрээний бусад заалтыг биелүүлэхийг шаардах,

3.1.4. Тээгч эх нь бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин, бусад халдварт өвчин, зүрх судасны эмгэг өөрчлөлт, бамбай булчирхайн эмгэг өөрчлөлт зэрэг хүүхдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж болохуйц өөрийн биеийн эрүүл мэндийн байдлыг нуун дарагдуулахыг хориглоно.

3.1.5. Гэр бүлийн гишүүдийн шаардлагаар эмнэлгийн оношлогоо, шинжилгээнд хамрагдах ба товтолт үзлэг, шинжилгээнд байнга хамрагдана.

3.1.6. Эмнэлгээс хориглосон нөхцөлд жирэмсний хугацаанд хамгаалалтгүй бэлгийн харьцаанд орохгүй байх,

3.1.7 Ураг халдварт авч хордохоос болгоомжилж бохир зүү тариур, зохисгүй эм тариа, архи, тамхи, мансуурах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм бэлдмэл, физик хүчин зүйлсийн нөлөөлөлд автажгүй байх,

3.1.8 Жирэмсний хугацаанд хэт ачаалал бүхий биеийн тамирын дасгал хөдөлгөөнөөс татгалзах,

3.1.9. Төрсөн хүүхдийг үл маргах журмаар гэр бүлд шилжүүлэн өгөх,

3.1.10 Гэрээ байгуулж үр шилжүүлэн суулгасан хугацаанаас хойш тээгч эх байхаас татгалзаж болохгүй.

3.2. Биологийн эцэг, эхийн эрх, үүрэг

3.2.1. Эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд хамруулан тээгч эхийг сайн дураар сонгоно.

3.2.2. Гэрээний 2.1 дэх хэсэгт заасан харилцан тохиролцсон төлбөр болон хүүхдийг тээх, төрүүлэх, төрсний дараах эмчилгээ, үйлчилгээний зардлыг бүрэн хариуцана.

3.2.3. Гэрээний үүргийг биелүүлэх, тээгч эхээс төрсөн хүүхдийг шилжүүлэн өгөхийг шаардана.

3.2.4. Жирэмсний хугацаанд тээгч эх үзлэг шинжилгээнд хамрагдах бүрт биологийн эцэг, эх хамтдаа очиж болно.

3.2.5. Тээгч эхээс төрсөн хүүхэд бие махбод болон сэтгэцийн хувьд эрүүл төрсөн эсэхээс үл хамаарч хүүхдийг өсгөн хүмүүжүүлнэ.

Дөрөв. Талуудын хүлээх хариуцлага, гэрээг цуцлах, дуусгавар болгох

4.1. Тээгч эхийн санаатай болон болгоомжгүй буруутай үйлдлийн улмаас эмчилгээ үр дүнгүй болсон, ураг амьгүй болсон, хүүхэд эндсэн тохиолдолд биологийн эцэг, эх нь гэрээгээр хүлээсэн тэтгэмжийн төлбөрийг төлөхөөс татгалзаж болно.

4.2. Харин дээрхээс бусад тохиолдолд аливаа эрсдэл гарахад тээгч эх хариуцлагаас чөлөөлөгднө.

4.3. Гэрээг байгуулж, үр шилжүүлэн суулгаснаас хойш тээгч эхийг солих, тээгч эх гэрээг цуцлах, тээгч эх болохоос татгалзах боломжгүй.

4.4. Гэрээ байгуулсан боловч хүүхэд төрөхөөс өмнө аль нэг биологийн эцэг, эх нас барсан тохиолдолд үлдсэн биологийн эцэг, эх нь хүүхдийг хүлээн авах, тэжээн тэтгэхээс татгалзах эрхгүй.

Тав. Бусад зүйл

5.1. Энэхүү Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, нотариатаар батлуулснаар хүчин төгөлдөр болох ба 3 хувь үйлдэж, Талууд нэг хувь хадгалсан нь хууль зүйн адил хүчинтэй.

5.2. Энэхүү гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, дуусгавар болгох асуудлыг Талууд харилцан тохирсны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

5.3. Энэхүү гэрээнээс үүсэх аливаа маргааныг Талууд харилцан тохиролцож шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд зөвшилцөлд эс хүрсэн тохиолдолд Монгол Улсын хууль тогтоомжид заасны дагуу Шүүхэд хандан шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭГ БАЙГУУЛСАН

Биологийн эцэг, эх:

Тээгч эх:

Эцэг:

/Нэр/

/ Нэр /

Регистрийн дугаар:

Регистрийн дугаар:

Эх:

/Нэр/

Регистрийн дугаар:

Утас:

Утас:

Оршин суугаа хаяг:

Оршин суугаа хаяг: